

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Αθήνα, 12-10-2018

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/7792/12-10-2018

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 59/2018

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της την 08-05-2018 προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Αρχής, Κωνσταντίνος Μενουδάκος και τα τακτικά μέλη της Αρχής Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, Αντώνιος Συμβώνης ως εισηγητής, Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Χαράλαμπος Ανθόπουλος και Ελένη Μαρτσούκου. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν επίσης, με εντολή του Προέδρου, ο Γεώργιος Ρουσόπουλος, ειδικός επιστήμονας, ως βοηθός εισηγητή, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1239/16-02-2017 καταγγελία της Α, δημοσιογράφου του αστυνομικού/δικαστικού ρεπορτάζ. Σύμφωνα με αυτή, την Τρίτη 14-02-2017 στον εξωτερικό χώρο του Εφετείου Αθηνών και κατά την ώρα εκδίκασης υπόθεσης που αφορούσε τη «Χρυσή Αυγή» βρισκόταν ομάδα αστυνομικών. Ένας εξ αυτών θεάθη να φέρει, ενσωματωμένη σε ειδική θήκη στη στολή του, συσκευή με χαρακτηριστικά φορητής κάμερας. Προς απόδειξη της καταγγελίας συνυποβλήθηκαν και χαρακτηριστικές φωτογραφίες, ενώ για το συγκεκριμένο περιστατικό υπήρξαν διάφορα δημοσιεύματα στον Τύπο και τα ηλεκτρονικά μέσα.

Η Αρχή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1239-1/20-02-2017 έγγραφό της,

απέστειλε στην Ελληνική Αστυνομία (εφεξής ΕΛ.ΑΣ.) αντίγραφο της καταγγελίας, ζητώντας τις απόψεις της, καθώς και ενημέρωση για τυχόν ενέργειες που έγιναν για τη διερεύνηση της βασιμότητας της καταγγελίας. Η ΕΛ.ΑΣ. απάντησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... (αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/2924/06-04-2017) έγγραφό της, με το οποίο ανέφερε ότι προχώρησε σε ενδελεχή εξέταση των καταγγελλομένων και διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο για φορητό φορτιστή τύπου «power bank», καλώδιο σύνδεσης, θήκη και συσκευή Bluetooth, έθεσε δε την υπόθεση στο αρχείο.

Σε συνέχεια του εγγράφου αυτού, η Αρχή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2924-1/10-05-2017 έγγραφό της ζήτησε αναλυτικότερη ενημέρωση για τα ακριβή χαρακτηριστικά των εν λόγω συσκευών. Επίσης, ζήτησε να της προσκομισθεί οποιοδήποτε έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ. αφορά στη διερεύνηση της υπόθεσης. Η ΕΛ.ΑΣ. απάντησε στην Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... έγγραφό της (αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/4844/23-06-2017). Σε αυτό αναφέρεται ότι ο φορτιστής τύπου powerbank ήταν το μοντέλο TL-PB 10400 της εταιρείας TP LINK, διαστάσεων 88,8 X 44,3 X 44,4 mm, η συσκευή bluetooth ήταν το μοντέλο HM 7100 της εταιρείας SAMSUNG (FCC ID:A3LHM7100) και η αντίστοιχη θήκη φόρτισης το μοντέλο EB-K7100BE της ίδιας εταιρείας, διαστάσεων 70 X 30 X 5 mm. Από εξέταση των προδιαγραφών των συσκευών στην ιστοσελίδα του κατασκευαστή¹ επιβεβαιώνονται οι δηλωθείσες διαστάσεις της συγκεκριμένης συσκευής φόρτισης, η οποία χρησιμοποιείται αποκλειστικά σε συνδυασμό με το συγκεκριμένο μοντέλο ακουστικού Bluetooth.

Παράλληλα, η ΕΛ.ΑΣ. απέστειλε την αλληλογραφία σχετικά με την εσωτερική διερεύνηση του περιστατικού. Όπως προκύπτει από αυτή, η Δ/ση Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής, μόλις έλαβε γνώση των αιτιάσεων σε βάρος του αστυνομικού της, τον κάλεσε στο κτίριο της Γ.Α.Δ.Α. όπου, παρουσία του κ. Γενικού Αστυνομικού Δ/ντη Αττικής, του Δ/ντη της Δ/σης Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής και του Διοικητή της Υ.Α.Τ., διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο για φορητό φορτιστή τύπου power bank, καλώδιο σύνδεσης, θήκη και συσκευή Bluetooth. Ο αστυνομικός επικαλέστηκε ότι τα έφερε στη στολή του γιατί η συχνά δυσχερής ασύρματη επικοινωνία με το κέντρο επιχειρήσεων της Γ.Α.Δ.Α. καθιστά αναγκαία τη χρήση τηλεφωνικής επικοινωνίας κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του. Κρίθηκε ότι δεν προέκυψαν ικανά στοιχεία για τη θεμελίωση πειθαρχικού παραπτώματος και η υπόθεση τέθηκε

¹ <http://www.samsung.com/uk/consumer/mobile-devices/accessories/audio/BHM7100UBECXEU/> και http://org.downloadcenter.samsung.com/downloadfile/ContentsFile.aspx?CDSite=UNI_AU&CttFileID=5408497&CDCttType=UM&ModelType=N&ModelName=HM-7100&VPath=UM/201305/20130509174904031/HM7100_UM_Eng_EU_Rev.1.1_130509.pdf&OriginYN=N

στο αρχείο, από πειθαρχικής πλευράς.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Αρχή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/6775/21-09-2018 έγγραφό της, διαβίβασε στην ΕΛ.ΑΣ. εισηγητικό σημείωμα στο οποίο αναλύθηκαν τα προσκομισθέντα στοιχεία. Στο σημείωμα αυτό εγείρονται αμφιβολίες ως προς την ορθότητα της εξέτασης του περιστατικού από πλευράς των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ., κυρίως λόγω μη συμβατότητας των χαρακτηριστικών και των διαστάσεων των συσκευών με όσα απεικονίζονται στις φωτογραφίες, καθώς δεν φαίνεται ότι μπορεί να αποδειχθεί ο ισχυρισμός ότι στη θήκη της στολής ήταν τοποθετημένος ο συγκεκριμένος φορτιστής συσκευής Bluetooth και ζητήθηκε να υποβληθούν, εγγράφως, οι απόψεις της.

Σε απάντηση του ανωτέρω εγγράφου η ΕΛ.ΑΣ. υπέβαλε το υπ' αριθμ. πρωτ. ... έγγραφό της (αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/1060/06-02-2018), στο οποίο επαναλαμβάνεται ότι διαπιστώθηκε πως η συσκευή ήταν φορητός φορτιστής τύπου power bank. Προσθέτει, μάλιστα, ότι για την τήρηση της διαφάνειας σε υπερθετικό βαθμό και τον έλεγχο σε πραγματικό χρόνο του περιστατικού, ο εικονιζόμενος αστυνομικός με εντολή του Γενικού Αστυνομικού Δ/ντή Αττικής οδηγήθηκε στα γραφεία της Γ.Α.Δ.Α. όπου παρουσία υψηλόβαθμων στελεχών της Αστυνομίας παρείχε εξηγήσεις και επέδειξε το φορητό φορτιστή, το καλώδιο σύνδεσης τη θήκη και τη συσκευή Bluetooth. Θεωρεί ότι το ζήτημα εξετάστηκε από πληθώρα Αξιωματικών μέχρι και το ανώτερο υπηρεσιακό επίπεδο και η διαπίστωση ότι ήταν συσκευή φόρτισης δεν επιδέχεται αμφισβήτησης, οπότε και καλώς η υπόθεση τέθηκε στο αρχείο.

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις του βοηθού εισηγητή, ο οποίος αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 και τις αιτιολογικές σκέψεις 14-17 στο προοίμιο της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
2. Με το άρθρο 15 του ν. 3917/2011 που εξεδόθη κατόπιν των γνωμοδοτήσεων 1/2009 και 2/2010 της Αρχής ρυθμίζεται η χρήση συστημάτων επιτήρησης με

λήψη ή και καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους. Όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του νόμου αυτού η εγκατάσταση και λειτουργία τέτοιων συστημάτων επιτρέπεται για «... γ) την αποτροπή και καταστολή εγκλημάτων που συνιστούν επιβουλή της δημόσιας τάξης, δ) την αποτροπή και καταστολή εγκλημάτων βίας, εμπορίας ναρκωτικών, κοινώς επικίνδυνων εγκλημάτων, εγκλημάτων κατά της ασφάλειας των συγκοινωνιών και εγκλημάτων κατά της ιδιοκτησίας, όταν με βάση πραγματικά στοιχεία συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις ότι τελέσθηκαν ή πρόκειται να τελεσθούν τέτοιες πράξεις...» (παρ. 1) μόνο από κρατικές αρχές υπό την προϋπόθεση της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας (παρ.2).

3. Στην παρ. 4 του προαναφερθέντος άρθρου προβλέπεται η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος που θα εξειδικεύει τη ρύθμιση. Έως σήμερα αυτό δεν έχει πραγματοποιηθεί. Όπως μάλιστα, επισημάνθηκε επανειλημμένως από την Αρχή (βλ. ετήσια έκθεση των ετών 2015 (σελ. 121), 2014 (σελ. 105), 2013 (σελ. 114) και 2012 (σελ.102 και 103)), παρά το ότι από το 2012 έχει υποβληθεί σχέδιο από συσταθείσα ομάδα εργασίας, δεν έχει προχωρήσει η επεξεργασία από το αρμόδιο Υπουργείο με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τεκμηριωθεί η νομιμότητα της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από κανένα δημόσιο φορέα, με τη χρήση συστήματος επιτήρησης για τους σκοπούς του εν λόγω νόμου.
4. Στο άρθρο 10 του ν. 2472/1997 «*Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από ...και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας...*»
5. Στην προκειμένη περίπτωση, η χρήση κάμερας από αστυνομικό με τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται στο ιστορικό της υπόθεσης δεν θα μπορούσε να ενταχθεί σε περίπτωση αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής χρήσης, καθώς, ακόμα κι αν η απόφαση για τη χρήση της είναι αποκλειστικά του εν λόγω αστυνομικού υπαλλήλου, αυτή γίνεται στο πλαίσιο της επαγγελματικής και όχι της προσωπικής του δραστηριότητας και μάλιστα σε χώρο που είναι δημόσιος ή ελεύθερα προσβάσιμος στο κοινό. Τέτοια χρήση δεν μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη, καθώς, κατά τα ανωτέρω εκτιθέμενα, απουσιάζει η κανονιστική ρύθμιση που θα ανέθετε στην ΕΛ.ΑΣ. την αρμοδιότητα χρήσης

φορητών καμερών.

6. Η ΕΛ.ΑΣ. ως υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να διαθέτει κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της νομιμότητας κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 10. ν. 2472/97). Απαραίτητο οργανωτικό μέτρο για τη διασφάλιση αυτή είναι η ύπαρξη διαδικασιών διερεύνησης παραπόνων που αφορούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ακόμα κι αν αρχικά ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει γνώση για μια ενέργεια ενός υπαλλήλου του, ο οποίος ενεργεί στο πλαίσιο των καθηκόντων του, μόλις λάβει γνώση, όπως μετά από σχετική καταγγελία, οφείλει να εξετάσει αναλυτικότερα την υπόθεση και ενδεχομένως να λάβει τα κατάλληλα μέτρα. Τα αποτελέσματα των διαδικασιών αυτών πρέπει να είναι τεκμηριωμένα και να μην επιδέχονται αμφισβήτηση, ακόμα κι αν γίνονται σε πρώτο στάδιο προφορικά.
7. Με τα έγγραφα που απέστειλε η ΕΛ.ΑΣ., σε απάντηση των εγγράφων της Αρχής υποστηρίζεται ότι διενεργήθηκε ενδεδειγμένη διερεύνηση και μάλιστα με αμεσότητα και από υψηλόβαθμο στελέχη της Αστυνομίας, στα οποία παρασχέθηκαν εξηγήσεις, και έγινε επίδειξη των επίμαχων συσκευών, τα δε συμπεράσματά της δεν επιδέχονται αμφισβήτηση. Διαπιστώνεται όμως ότι η ΕΛ.ΑΣ. δεν κατέγραψε τις ενέργειες διερεύνησης.
8. Εξάλλου, όταν η καταγγελία υποβλήθηκε στην Αρχή δεν υπήρχε η δυνατότητα άμεσης επέμβασης και επιτόπιου διοικητικού ελέγχου, λόγω του χρόνου που είχε μεσολαβήσει. Επιπλέον, πέραν των φωτογραφιών, δεν υφίσταται κανένα άλλο στοιχείο που να αποδεικνύει λήψη εικόνας ή και ήχου. Επομένως, δεν μπορεί με βεβαιότητα να τεκμηριωθεί ότι στο συγκεκριμένο περιστατικό διενεργήθηκε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μέσω βιντεοσκόπησης.
9. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, και ιδίως ότι δεν μπορεί να αποδειχθεί επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά η διαδικασία της ΕΛ.ΑΣ. για τη διερεύνηση παραπόνου που σχετίζεται με επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν τεκμηριώθηκε εγγράφως, ενώ, επιπλέον, η ΕΛ.ΑΣ. καθυστέρησε αδικαιολόγητα να παράσχει τις αιτούμενες από την Αρχή πληροφορίες, η Αρχή κρίνει ότι πρέπει να απευθύνει στον υπεύθυνο επεξεργασίας σχετικές συστάσεις.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απευθύνει συστάσεις, με βάση το άρθρο 19 παρ. 1 γ' του ν. 2472/1997, στην Ελληνική Αστυνομία ως υπεύθυνο επεξεργασίας όπως:

1. Προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες ώστε η διαδικασία διερεύνησης παραπόνων που σχετίζονται με επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να είναι προσηκόντως τεκμηριωμένη.
2. Συνεργάζεται αποτελεσματικά με την Αρχή.

Ο Πρόεδρος της Αρχής

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου